

РАДОВА

№ 11.

Вівторок, 16 січня 1918 року.

ТРОЦЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ. УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР.

Сьогодні 16-го січня вівторок: Повстання Марі; 17-го: ЗАЧАРОВАНЕ КОЛО. 18-го: ПІЛАПУТ, весела ком. на 5 дій Стадника; 18-го: БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, істор. драма в 5 дій М. Старицького; 19-го: бенефіс артиста А. Корольчука: Страшна помста, др.-каз. на 5 дій С. Черкасенка.

Олександр. ул. № 12. 2-й ГОРОДСЬКИЙ ТЕАТР. Олександр. ул. № 12. Український театр під орудою М. Садовського.

Сьогодні 16-го січня вівторок: Гетьман Дорошенко, 17-го: стор. тр. на 5 дій і 6 одм. Л. Старицького-Черняхівської. Квитки всі випрод. 17-го: ПАЛАПУТ, весела ком. на 5 дій Стадника; 18-го: БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, істор. драма в 5 дій М. Старицького; 19-го: бенефіс артиста А. Корольчука: Страшна помста, др.-каз. на 5 дій С. Черкасенка.

Цирк А. Кіссо. Вівторок ефектовна вистава. 1-ий гостинний виступ віртуоза-гармоніста, співака-танцюриста П. Серета його партнера В. Кутузова. Подорожні в афішах. Поч. о 8½ год. веч.

Оповідання

Командуючого Війською Київської Військової Округи.

Всім перебуваючим в м. Києві старшинам інженерних військ, як тим, що уже за української служби, так і тим, що бажають вступити до неї, записатися на учот на протязі від 16 до 18 січня в Штабі Інспектора Інженерної Части Війська Левашицька 3. Підписав: Отаман Військового Округу ЦИНКАРЬ. 14 січня 1918 р. м. Київ. Згідно: Отаман Штабу (підпис).

Агонія.

III.

Але війна себе вичерпала де стану або це згубне діло довершує не тільки у нас, по сей бік „історичної прірви“. Є певні докази, що ця руйнівна робота, хоч може і не такою колосальною мірою, зроблена вже й по всьому світу, що і вороги наші, і союзники поставили в ту саму дугу, якої ми кінця доходимо. Гінденбургіві належить знаменитий афоризм про мінші нерви. У нас нерви вже ні до чого — це правда. Але й у наших ворогів теж на току перевертання і промовисті сьмітими цього ми бачимо на кожному ступені.

Київська Губернська Народня Управа

закликає д. д. губернських сласних прибуту 20 січня (января) 1918 р. о 2 год. в буд. Управи (Володимирська 33) на засідання Народньої Ради (Земств. Зібрання).

Насамперед свідчить про це самий факт мирових переговорів у Версесті. Коли німець, такий розважливий та обережний, пристає на розмови з большевиками, яким справжню ціну війни безперечно знав і по спільній роботі ще краще дізнався, то спершу можна було не витолковувати ехидною думкою: дехай-но ці лідери халпанним миром розв'язать свою армію до краю, а ми... ми це використаємо. Але ось це сталося. Дорога німецької війни: йди, куди хочеш, бері, що бачиш. І проте він на це не квапиться, не йде і не бере, а серйозно перетраує з Троцьким, якого може з цілою душою й широго серця тільки нехтувати й ненавидіти, і це серйозно розмовляв з делегатами такої молоді, з невідомою будучиною держави, як Україна... Чому? Може, з міжнародньої тіл, мовляв, куртузай? Не вважаючи на свою репутацію сентиментального німецького задира цього тверезо дивиться на речі і через те причина для такої схильності повинні бути далеко поважніші. Йому треба миру і треба його не гаяти. Він боїться обізнатися. Він розуміє, що й у його нерви от-от не витримать. Він заінтересований, щоб швидко скінчили війну навіть з таким цілком тепер безпечним ворогом, як на гіршому колись сьхідному фронті. І тут не самий інте ес психологічного ефекту, а й цілком реальна потреба. Коли од большевика він, може й не сподівається багато дідати і справді вживь більш на психологічний ефект, то Україна ж має хліб. Цим певне й пояснюється та ріжниця в тоні, яким говорить тверезий і п'яний німець з большевиком та з нашою делегатами; цим пояснюється й те, що від невідомої української делегації він слухав навіть таких непрямых нагаді, як про Хомшину, а кядто про Галцину. Українцям, як знаємо, запропонувано зараз же підписати прелиминарну умову, а за місяць розпочати торгову міньбу. От в останньому й лежить саме ключ до всього. Треба поспішати, треба рятувати те, що лишилося ще од нерви... От через віщо німецький канцлер починає в парламенті зовсім серйозно обіркувати останню ноту Вільсона. От через віщо з'явилася й сама та нота. Обидві сторони немов намацують той ґрунт, на якому вони могли б стрінутися, йдуть на певні поступки, здають дещо з тих позицій, які ще недавно, рік тому,

Днів, 16 січня 1918 року.

На початку Ще ніколи не почисісі. налась сесія Центральної Ради за таких складних обставин, як саме тепер. Досіру вийшов ІУ-й універсал, що справді стає на новий шлях в державному будівництві української республіки. Справа з замиренням стала на повен зріст. Внутрішня, хатня, війна теж дійшла свого найвищого гребня. До цього прилучається перший міністерський кризис, що повстав слідом за оповіщенням універсалу й може передчавничай великими подіями поставити Україну в дезорганізованому стані. Не кажемо вже про такі нагальні питання, як земельне, що геж повинні знайти якийсь вихід на цій же таки сесії. І от сесія, якої мало вже не бути, бо 9 січня повинна була — зібратись Українська Установча Рада, мусить на себе взяти вагу справ з яких кождя по-справі могла б цілу сесію заповнити і кожна зробити свого роду епоху в житті нашого народу.

Вільність з перелічених тут та інших справ поставило само життя й воно ж таки не терпить зволікання. Ні справа напр. замирення або війни на нашій землі не могла бути притуплена волею Центральної Ради: їй треба розв'язати, чого б це не коштувало. Але ось одна справа, а саме з міністерським кризисом, в якій тактика нашого тимчасового парламенту багате може сприяти тому, щоб її розв'язати способом найменш для нас шкодливим та болішим. Ми вже зазначали, що самий кризис викликано в великій мірі штучними заходами, що він не виник з природного становлення, а прийняв в тім надзвичайно гострій формі, в якій він виявився. Отже Центральної Раді треба якнайважніше поставити до цієї справи й зробити все, щоб або припинити кризис або, знайти для його найкращий форми. З погляду це може найважніше великих справ, що стоять на черзі дня, але треба пам'ятати, що коли й не пощастить розв'язати добре, то і всі інші справи можуть піти непевною дорогою й поставити молоду нашу республіку в невимовно скрутне, просто таку, катастрофічне становище.

Відомо, що в 1-го часу воєнного відеа. — За війну введем 60 коп. (при зміні докоште прикладати стару адресу). На повертання авторам рукописів належить прикладати марку, також на якості відповіди, знаменні відповіди друкуватимуться в „ли стувалі“.

Адреса редакції в конторі: у київ, інститутська, 22. Телефон редакції 64-80. Почт. скринька № 375. ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА. Виходить щодня, окрім понеділків і днів після великих свят.

№	№	№	№	№	№	№	№	№
1 міс.	2 міс.	3 міс.	4 міс.	5 міс.	6 міс.	7 міс.	8 міс.	9 міс.
-	-	-	-	-	-	-	10-50	5-50 р.

Бориславський літературний клуб

Умови друкування оголошень:
На I сторінці: 2 карб. 25 коп.
На IV - 1 - 20 коп.
за 1 рядок в 1 шпальту за кожний раз.

Особак, що шукають праці за оголошення найбільше як в 3 рядках в 1 шп. 1 руб. 20 коп. за 1 раз.

Контора відкрита від 10-6 год. дня.

Ціна окремого 25 в. № у Києві В провінції і 25 в. на вонзалах

№ 11.

були такі, здавалося, несприятливі. Це вже не дипломатія, як німецька пропозиція кінця 1916 року або перша нота американського президента. Зовсім інший тон і інші по суті розмови... І що ця переміна має під собою глибокі підстави, показують хоча б події в Австрії: нерви, видимо, зриваються вже сьогодні.

Війна перейшла всі сподівання перевернула й епістемистичні прогнозування. Різко руйнує вона світове життя, точять самі підвалини сучасного устрою. Не кажучи вже про чисто психичну сторону, але звертимо увагу на світове зuboжіння, що виявляється, як недавно з'ясувалося, фантастичною цифрою в 500 мільярдів карбованців. На таку суму добра вміряно в повітря, на таку суму вмірено праці й життя людського!

Цілком зрозуміло, що світ вертається назад до загволення своїх потреб, проходить одворотну еволюцію. Коли ми йшли „от лучини до електричства“ — тепер ідемо „от електричства до лучини“. Ми вже буквально по інших сторонах не так може вразити, але так само немилуче. Першою впадою найслабше організована економіка й з правового боку країна, як колішній північний вентез. На черзі стоїть Австрія, Турція, Румунія. Коли війна ще затягується, хоч на рік — не втекти від того й таким країнам, які дивували нас своєю організованістю, звязаним ладом та високим ступенем опору. Нерви скрізь всьотують і переходять вже ту міру, коли людина може вважати за найменше напруження міжнародній неможливе напруження й знесилення. Всесвітня культура починає доходити до справжньої агонії, бамкетує на наших очах і все ближче стає до тієї безодні, з якої вилізла руйна всіх дотеперішніх підвалин, що на їх будувалося людське життя. Війна вичерпує себе до кінця, вичерпавши поперед усього запас культурного й матеріального багатства, що складалося війнами. Істинитово сякучеться докідість одійти од смертельного небезпек, скопиться за найменші невпевності і виступи в ґрунті, аби задержатись і не звалитись туди, звідки нема вороття.

От звідки та непереможа туга за миром, що починає охоплювати порождь світ: це яворове почування самоохорони, єдиний спосіб порятунку. І дужчі і слабші, і переможці і повалені на землі і покірні вояки, просто такі страшенні жертви, вужайлів руйни, здичавіння й зuboжіння приходять вранці до страшного переконання, що жертви тварно війни, що найкращі умови миру не вернуть страшеного і що країна надійшла потреба створити якісь умови, щоб загоїти ті рани без числа, яких завдала людськості війна. Коли такі умови знайдуться — рани потроху будуть загоєні. Коли ж не знайдуться — агонія прідо довершить своє діло.

І тоді справді не буде ні переможців, ні подоланих і смерть усіх рівняє... Недобитим людськості доведеться починати торгівку луть з початку, на-ново будуватись на руїнах і культурі, на клядощі надії та інших мрій горлого царя природи. „Вінець створіння“, що з високих високостей звалився в порох, довго надігнимо в тому поросі, поки зможе через темну епоху нового варварства дійти до свого Ренесанса.

Сергій Сфренов.

„Рада“ і „Совѣтъ“.

(В справі нашої термінології).

Коли читаеш нашу пресу, особливо щоденну, то мимоволі звертаєш увагу на ту невідповідність і кваліфікаційність в нашій термінології, котра підбується в ній. Часто для одного і того ж розуміння, однієї і тієї ж думки вживається кілька ріжних термінів, і називає — для кількох розумінь, думок — один термін. В № 181 нашої газети, приміром, ми вже зна-

зували на одні і таких випадків нашої термінологічної путанини — а саме, що-до назви нашої конституанти, котру у нас називають то Установчою Радою, то Зборами, і висловлювали з приводу цього свою думку що до коправности тієї й другої назви. Вважаючи на штурчність і ненаціональність назви „Збори“ („Установчі Збори“ а дословний переклад з російського „Учредительнаго Собрания“), ми говорили, що найбільш правильною і згідною з духом української державної термінології, традиціями та історією українського народу є назва „Рада“ („Установча“), котру, між іншим, вживав і наша газета. Так у нас в старовину, під час нашого державно-політичного життя, називалися аналогічні установи, так пошні вони називались і тепер при вдоволенню цього життя, в ознаку єдності і нерозривності нашої історії! Нехай російське називають їх по своєму, „Зборами“, у нас же є для них своя національна, традиційна, освячена віками наше політично-історичне життя, назва „Рада“. Нею наші діди-праді називали свої установи державно-політичного механізму України, вона фігурувала у нас в ріжних епітетами, на протязі всієї нашої історичної минушини (Чорна Рада, Військова Рада, Федеральна Рада, то що), вона нагадує нам про всі видатні події нашого славного минулого.

Окрім цих обставин, чисто історичного характеру, чому ми повинні своєю національній Установчу Радю називати не „Зборами“, по російськи, а Радою, по українськи, — ще одна обставина, що-до цього, а саме та, що наша українська назва „Рада“ — точніше і ширше охоплює зміст розуміння в розуміння „Ради“ входить більше не тільки „Собрания“, але й „Совета“ (колектив людей, зібраний для вирішення якихсь справ).

Таким побутом, доводиться пожалкувати, що поруч з українськею назвою „Установча Рада“ де-які відповідалі в дальній кола нашого громадянства санкціонують російську назву для нашої Установчої Ради — „Установчі Збори“.

Не менша, коли не більша, як в уживанні назв „Уст. Рада“ і „Уст. Збори“, невідповідність спостерігається в нас і в уживанні термінів „Совѣтъ“ і „Рада“, особливо в теперішній хвилину, під час українсько-большевицької війни. Справді, коли вівмел до рук примірник української газети, то, навіть в одній і тій же газеті, „Совѣтъ“ називається то „радою“, то „Совѣтом“. А тим часом і до цих термінів нам треба ставитись з особливою обережністю, як і до терміну „Установча Рада“.

Будемо називати російську Установчу Радю так, як називають її російськи — Установчими Зборами, а українську — „Радою“ повинні ми називати і наш будучий парламент.

Ради стояли у нас на чолі нашого національно-політичного життя в минушині, Рада (Центральна) стоїть на чолі нашого життя тепер. Рада (Установча) встановить форми нашої державного життя. На будучий час, Рада (парламент) повинна стояти на чолі нашого життя в будучині.

Є щось своєрідне, національне українське в цій назві, як для росіянина, так і для українця. Коли застигався і почала функціонувати наша Центральна Рада, то росіяне називали її не по своєму, російськи, „Совѣтом“, а залишили для неї українську назву „Рада“, бажаючи самою цєю назвою підкреслити український склад, характер і компетенцію цієї інституції. Цейна річ, що тут відігравали ще причини й іншого характеру (традиційний погляд росіяна на українську мову, як на діалект російської мови), але, без сумніву, немаловажну роль відігравало в цьому і бажання підкреслити національність установи; цей же мотив, безумовно, має місце і в замиренні української назви „Рада“ деякими іншими наро-

дами в своїх мовах напр., не перекладають на свою мову, а називають Центральною Радою по українськи, „Радою“, євреї, по мові французької преса).

З другого ж боку, коли у нас на Україні, як також і в самій Московщині, повстали російські організації, всілякі, так звані, „совѣти“, то, не вважаючи на те, що діяльність їх призначалась на території України, серед українського ароду — організатори їх називали їх не „радами“, а „совѣтами“, підкреслюючи цю російськом назвою, свідомо чи не свідомо, російський характер, склад і завдання цих організацій. Справді, гэсовѣтиками „совѣти“ були здебільшого не українці, характер мали і мають вони не український і цілей домагались цілком антиукраїнських. Шанівна діяльність їх і теперішній похід їх проти українців цілком оправдані їхню російську назву: на чолі їх стоять представники великоруського імперіалізму і провадять вони централістичну великоруську політику, далеко-єгоючи од яких би то було українських народніх ідеалів і традицій, дбаючи про большевицькі російські інтереси.

Ці націоналістично-російські, ворожі до українців, „совѣти“, з цілком російським складом, характером і завданнями, ми теж, здебільшого, називаємо „радами“.

Не говорять про ту профанацію, котру ми робимо нашої Раді, називаючи цим же терміном всілякі банди громад, що змарюю насуваються на Україну й значать про ту небудівку, котру може потягнути за собою ця зовнішня українізація врожних нам історичних традицій, характер і шпальт „Установчої Ради“ входить більше до антиукраїнських; досить буде сказати того, що українці у своїх назви у себе на Україні, на тій самій, спільній назві, наближаємо їх з зовнішнього боку, з боку назви, до наших національних „рад“ — з їх славним минулим, історією і традиціями, — і таким побутом в очі несвідомої, темної нашої маси змешкуємо ріжницю між своїми рідними устано ами і чужими, російськими, між тим як ми повинні всіма силами підкреслювати — яка велика безодня одіає нас, свідомих українців, од „совѣтських“ бань.

Вас. Різниченко.

3 газет та журналів.

Міністерський Про міністерський кризис. Робітничая Газета пише:

Свою постанову фракція у с. р. може мотивувати лише агітаційним моментом, бо вона мусить розуміти, що влада Совѣтам в корі і шидить ідею Установчих Зборів, і не може вона бути тимчасовою мірою до Установчих Зборів.

Цілком зрозуміло, коли большевики боряться за неї, бо вони галають, що зараз іде соціалістична революція.

Наші ж ес-ери до цього часу здається цього не думали.

І спробувавши встановити в універсалі по владі совѣтам вони хотіли на засіданні П. Р. мотивувати свою постанову за універсал, скористувались ідеями того, щоб поставити ясну і визначну формулу недовіри Раді Народніх Міністрів, а потім перевернути новий кабінет з перевагою укр. ес-ерів.

Але фракція у с. р. п. бачути в універсалі лише логічний розвиток політики Сепарального Секретаріату не знаходячи моментів зміни політики в цьому універсалі не могла прістати на зміну кабінету за для фракцій і особистих комбинацій, які в готувались в ес-ерівських колах.

Зустраївшись ж з ясно поставленими ес-ерами недовіром до кабінету, головної ролі в якому належать членам нашої партії фракція у с. р. п. зв'язала про одкидання з кабінету своїх міністрів.

Цим самим укр. ес-ерам вдалося зупинити руки Воєн. е. правління партії, вони в П. Р. мають більшість вони хотіли владі і мають її, але це не правда.

Так і на сьогоднішній день.

днина, козаче правительство має тут проти себе прикрі попорозуміння з гірцями (—теж членами терської республіки) та з деякими військовими родинами з-за тих же гірців (в. й. сльвівський отаман небіжчик М. О. Карачков двічі подавав в відставку з-за нападків з боку сунженського розділу, тоді як другі розділи його швидко підтримували).

Загальна позача свідомість в Терщині янеча.

— За кого порадище голосувати? — питає поважний такий старий з бо-родою.

— А ви не козак?

— Та козак.

— Чому ж не подаєте за комер-цершій (козачий)?

— Та хоч я й козак, але куди йду більше люд? Більше за сьомий (большев.), то й я за сьомий.

Другий козак з зятем висловлює бажання, щоб не прийшли сь, подаючи за козаків (а яка в їх програма? — Свою республіку зробити?), потім все життя захищати свій край то од то-го, то од другого ворога: захищай та й захищай! мовляв.

В результаті большевики по біль-шості йшли на виборках першими.

III.

Загальне враження од теперішнього козачього ладу таке, що козаків є консервативно-здоровий елемент ро-дінина по своїй хазяйственності, ледачови до нещадно, через що вони сльвомо й заховають якісь лад. Не тільки одразу за примарами, як остан-ня Росія. Але вони не є ціле, що ре-волюційно самозначилося під впли-вом політичних обставин і приступи-ло до конструкції твердого автоном-ного ладу.

Велику роль відіграє що до те-перішнього козачього стану (близь-ко зразок молоді Української Рес-публіки. Почасти ж вони просто „око-пачились над Доном“, як мають їх больше-вики.

Не берусь пророчувати, але га-даю, що їх ще тільки ще щире са-момозначення і що вони ще зазнають свою „другу революцію“.

Насильно сльвну і в якому на-чутку — це побачимо!

Ц. Д.

Від організаційного комітету сту-дентського курія у с. с. Нагадаємо і записавмо ще раз товаришів негачи-во вписувались у курія.

Товариші, що вписались, повинні чимскорше являтися у Костянтинівську школу, Московська, 1. В противному разі вважатимуться неписаними в курія з усіма впливаючими з цього наслідками.

Зібрання товаришів студенток. Нар. Унів., що записались до бойо-вого курія, від удеється 15-го січня в кімнаті Ц. К. С. Р. в Пед. Музею. о 5 год.

Загальні Збори 1-го Київного Моза-чного Відночі України Полку, на своєму черговому засіданні від 13-го січня 1918 року, вислухавши Універсал про оголошення Самостійної Укра-їнської Республіки і заслухавши доклад про резолюції з'їзду само-стійників-соціалістів, постановили: приєднатися цілком до постанов з'їз-ду самостійників соціалістів, вима-гати негайного проведення в життя постанов цього з'їзду.

Позаяк у даній скрутній мент сучасна військова і юридична влада на Україні в руках людей, які своєю помркованістю, в справі державно-національної політики давню всім відомі, і не подбали до свого часу, щоб українське військо мало добру освіту, організацію, було добре одя-гнено і задоволено в своїх правах і вольностях, як оборонці народу українського, а навпаки розложили це військо, а тепер розганяють його, залишаючи Україну без оборони, і пам'ятаючи те, що на визначніших посадах на Україні ще сльвять уряд-овці яких ще ставив царський уряд і що ще не змінено їх до цього ча-су, — полкові збори ухвалили: вима-гати, щоб на посаду військового мі-ністра був призначений досвідний військовий самостійник-соціаліст і взагалі всі постанови з'їзду само-стійників-соціалістів були б негайно проведені в життя.

Голова загальних зборів Полку

Іван Нехитий

Писарь Петрушенко.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

В Чернігові. Наслідки виборів в дою совіт комісарів не веде та й вести не думає.

Совіт народніх комісарів вважає можливим вести тільки з Україною війну до повної перемоги, що може привести до ліквідації „Буржуазно-Ради“ та створити на нову „Раду Со-вітів“ котра вже організувалась у Харькові.

Виступ польських [полнів]. ПЕТРОГРАД, 14. У Смольному одержано звістки з ставки, що зай-няли Оршу.

Останні арешти на північно-захід-ньому фронті викликали в польсь-ких рядах обурення.

Криленко респорядився відправити туди червоногвардійців та військової сили для обезброєння полків.

Вибори до Укр. Установчої Ради.

Д. А., 14. По чотирнадцяте січня виключно надійшло діловодство з 68 участкових комісій з 46583 вибор-цями. По відомостях участкових ко-місій дійсних голосів подано за пер-ший список 1953, за другий—12022, за третій—352. Всього—14327. Виз-нано недійсними—310, сумнівними—95.

Д. А., 13. По тринадцяте січня виключно надійшло діловодство з 53 участкових комісій з 34528 вибор-цями. По відомостях участкових ко-місій дійсних голосів подано за пер-ший список 1485, за другий 8915, за третій 278. Всього 10678. Визнано не-дійсними 241, сумнівними 91.

Вітання поштовоїнів.

Д. А., 14. Загальне вітання ро-бітників поштово-телеграфної контори і відділів м. Єлисавету, вислухавши проголошення 4-го універсалу, з вели-кою радістю і задоволенням вітає цей акт величезної державної ваги. Слава Самостійній Україні! Слава нашим державним діячам яко фунда-торами кращого життя на користь тру-дового народу на Україні сльво!

Почесний голова Врублевський.

Голова зборів Слинченко.

Писар Юшковський.

Д. А. По дванадцяте січня виключо-но надійшло діловодство з 38 участкових комісій з 26098 виборцями. По відо-мостях участкових комісій дійсних голосів подано за перший список україн. с. д. 1174, за другий україн. с. р. 7870, за третій російської о'б'єд-наної бунд 217. Всього 8761. Виз-нано сумнівними 70.

Д. А., 13. В дев'ятій армії на дру-гому виборчому участку міста Бото-шани скінчилась підрахунок голосів до державних виборів. Всього подано 578 голосів, з котрих укр. с. р. одержа-ла 479 голосів, а україн. с. д. 84 голоси, решта недійсні.

У. Т. А.)

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

„Варто було б перевірити, чи во-туть мають білетів“... Де які з товари-шів мордувались на своїх місцях і заявляють, що їм їхати неадекватно і вони уступили місця пасажирам з білетами. Справа кімчатється „арш і білетні та безбілетні боємішались починається гутірня на біжучі темі. Центром уваги—большевики і Центр. Рада з Секретаріатом.

Помітно в суперечках, що більш розважливі і свідомі елементи, незале-жно до національності, стоять на стороні Ради; більш невідомі ви-являють обурення на Раду; з їх ви-падків помітно, що вони начулись про Раду і Секретаріат чогось несправ-ного: Рада складається з п'ятнадцяти настоящих буржуа; в Секретаріаті самі генерали, бо навіть з'являють себе генеральними секретарями; Вни-ченко жонатий з дочкою Терещенка і має міліони; Петлюра має сотні десят-ків землі і т. и.

Коли їм доводять, що це безсо-ромні брехні, що як Вниченко, так і Петлюра—демократи і у них нема шеляга за душею, як і у їх жінок, то вони визнають племіння і одмовляють: „А нам казали“... Виходить, що за сльвнями наших діячів ведеться най-безсоромніша агітація; пускається в народ безглузда місенітизм, аби дискредитувати народних обранців в очах простого люду. Коли не можна нічого закнати в вічі, то пускається беззверська брехня найнижчого га-тунку. На кожній станції і вагонах можна стринуть таких очене-комон-них агітаторів. У Полтаві на вокзалі ціла група матросів.

Вони держаться осторонь; більши-да з них має в руках товсті залізи-панциці (це на штат одеської ресми-ки); вони сходяться роздяться, а кот-им розходяться в найтовпі сірош-нелинників.

Агітація їх цілком примітивна, зате на диво уперта. Починають з найпростішого, але дошкульного для ошоняка, що скрив без всякого пра-ва їх беруть і розбрюють: „Вот ми схали і нічого нікому не робили“— жаргонить матрос,—а нас являє та-ртарва ввляла і разоружила; як вони см-ли такоє зробити? Побить такки надо всіх! Правда, товариші? Де-же з матову підкаже матросов, але кимі заштурють: „Позвольте, товари-шу, адже ж смертна кара заборона? Та до того ж ви не пояснили, чому вас 300 чоловік попадає до татар? Може й вони мали рацію на своїй землі хазяйнувати; адже ж і больше-вики визнають самовизначення. Мож-чаний донос ствержує ту думку.

Матрос вразу являється, але йали починає вибрикуватись. На голопочу йому приходиться другий матрос. Ока-наче противників обзвуть на і-ному місці і матроси зявляються. стоять вертучо, мійби дождуть, щоб відійшли свідомі опоненти. І сльво, як тільки сходять інтеліген-опоненти, матроси починають топити те саме салдатам, як звичено на па-чати. Вражіння таке, що од акти-стали замовлення і твердо його виконують, хоча їм і довели, що все-те нісенітизм і брехня. Таке ж вра-жіння робить у вагоні передатній в салдацьку шинелю інтелігент. Він починає з „принципального“ боку розглядати справу, але коли йому до-водять, що така „принципальна“ по-зиція—чистісенська демагогія, він пе-реходить на янше і ще більше впа-дає в демагогію. „Чом до сльво пори не дають землі безземельним?—ви-тукє він. В балачку вишпугється зем-лемір—член земельного комітету; він поясняє, що в один день такої склад-ної справи перевести не можна; хоча універсалом Ц. Рада встановила пе-рехід землі до трудящого люду, але закона ще не вироблено і на пере-ведення цієї справи треба часу; крім то-го зараз нема і в надію землі „за-комір не камає“. Здавалось би, що такі пояснення повинні були б задо-вольнити агітатора; однакє він ні на чім не сльво: він плаче, а-рескакує з одного питання до друго-го, аби вести свою дльню. Навіть прості салдати згожуються з земле-міром, але агітаторові, видимо, не в-годно це і він уперто веде свою вит-ку далі. Вражіння просте: чоловік за-плату взяв на себе завдання і ретель-но його виконує. Приходиться по-шкодувати, що не видно нігде ні га-зет українських ні плакатів про дій-сний напрямок і роботу Центр. Ради. Добре, як знайдеться тьмушка лю-дина і пояснить напрямок і завдання большевників, то слухачі одвернуться від агітатора, але як нікого не знай-деться, то такому упертому агітато-рові легко збити невідомих людей з панталюку.

Помітно також, що чим далі від Київля, тим большевцька агітація ве-деться сльвніше і навіть нахабніше. За Полтавою вже просто ставиться питання: чи ти большевик, чи украї-нець? Вийде ж Київля агітація ве-деться „принципально“. Подорожні з

Вже з київського вокзала помітно, як „інтелігент“ пристосовується до нових обставин, які витворилися на длі „сльвівної“ демобілізації „това-ришів“. Скрізь на перших місцях сль-дять товариші, а інтелігенти блука-ють по кучках; радяться потихлю-ку, чи можна проїхати хоча стоючи у вагонах другого класу, чи будуть такі вагони, чи ні; а як будуть, то-чи, з візками, чи без вікон.

Зализничники залюбостано ходять і все сльвовають „товаришів“, що для них буде окреми поїзд. „Това-риші“ недовіриливо приймають таку висту, бо вже звикли їздити в клас-них вагонах, але все-таки більшіна виріжаються до поїзда. Білетні пасаж-ири радісно переглядаються. Па-сажирський поїзд подають з запінен-ням, але пасажир не дарікають. При вході в вагон великий пасажир одверезливо заглядає в купе і до-дивляється, чи є ще якісь місця.

Вільніша місць все-таки дістається товаришам. Хлопці з пасажирів пі-дуть про себе промазати.

ТЕЛЕГРАМИ.

Німці про боротьбу України з боль-шевидами та про правительство п. Винниченка.

БЕРЛІН, 12. Германська державна радіостанція в Наусна (коло Берліна) освітлює українсько-большевицьку боротьбу таким чином: „Україна утворила собі совітську владу, сфера подій котрої розпросторюється все більше та більше. Катеринослав, Хар-ків, Полтава, Одеса, Миколаїв, та багато інших центрів на півдні у ру-ках совітської влади. У самому Києві український рармізон ричуче виступає проти Ради. Підписання мирного тра-кату між центральними державами та Радою являється єдиною підмогою правительства п. Винниченка.“

У. Т. А.)

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Вісти з краю.

Загально-губернський з'їзд. В Ві-сній Парці на Київщині 15-го січня з помітними Васильєвського Упрод-кома о 12 год. дня відкрився заг-ально-губернський з'їзд сльвчих харчових організацій. Упродком деле-гуєть до з'їзду по два представ-ники, гупродком — 4 або 5. На з'їзд запрошено неродного міністра харчових справ і представника від губернської харчової управи.

Земсько-мійська нарада. Цими днями в Москві одкрився земсько-м-ійський з'їзд. Прибуло коло 230-и чо-ловік. Тому зібрання проголосили нарадою представників міст і земств. Головою наради обрано Данилова. Промовами виступили од Петербургу Іоанн, од Москви—Студенецький та сльва представників провінції. На ма-раді констатували повну розруху. Скрізь мійські хазяйства та мійські підприємства стоять на краю губелі, що зр біла діяльність совіту народ-ніх комісарів. Большевики, що при-шли на засідання, бурно протесту-вали, намагаючись зірвати нараду. Нарада приступила до фракційних нарад.

На другий день наради представ-ників городів та земств з'їхалося ще більше уповноважених. Загальна кіль-кість представників 400 чол. 6 пред-ставників од Сибіру, України й Кав-казу. Група лівих есерів та больше-виків на з'їзді — невеличкий оазис, всього 33 чоловіка. З'їзд збирався пе-рейти до дальшої роботи й слухати доклади з місць. Але прохає слова представників харьківської губ. Моргу-нов для по ачергової аляви й пропонує з'їздові вислухати декларацію боль-шевиків та лівих есерів. Ця група в-гагом вимагає, щоб вислухали її де-кларацию.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Харькова розказують страхиття. Там досить сказати фразу по українському щоб зараз же чоловіка заарештували. В перші дні „окупації“ Харькова більшовики поводитись як вандалі. В перші дні кожну ніч чути було стріля з Холодною горою; там розстрілювали взятих в „полон“. Коли та чутка розійшлася по городу, нічні стріляння затихли, зате під Холодною горою поставили вагони і люди приносять полонених. Щоб не видно було, що коло тих вагонів робиться, в будинках, що стоять на горі, приносили позашувати вікна. Другий український полк було роззброєно в радю. Найлихше козаки з Курщини, які обірали зброю у своїх товаришів, коли назарми обступили більшовики. Також було роззброєно бюро української с.-д. партії. Арештованих 60 українських офіцерів судили п'яні матроси. З арештованих утік один і розповів, як з них змушували п'яні матроси. Що зроблено з рештою офіцерів—невідомо. Голова Харьківського уряду Медведев визначився тим, що на улиці показував на українських активних робітників с.-д. партії і їх тут же арештовували.

С. Гай.

Дописи.

ТАРАСІВКА (передмістя Сміли на Київщині). Тарасівку від Сміли розділяє річка Тясмин. На Тарасівці оселилось коло 3.000 душ людности. Частина Сміли прийняла саму бідноту: робітників цукроварень Бобринського, чорнорабочих, шевців робітників майстерень ст. Бобринської.

Хліборобів тут не більше двох десятків.

Організаційне життя розпочалося тут тільки з минулої осені. Сама збірна для організації частини людности це робітники майстерень ст. Бобринської, котрі й зараз утворюють із себе осередок всіх громадських сил.

На Тарасівці громадське життя після великих зусиль улагодило направити по українському шляху. Тарасівка насамперед самоохрестила себе, назвавшись Тарасівка в честь великого страдника за народ України, Т. Шевченка.

Далі, відкрито споживче т-во, українську школу, ім. Т. Шевченка т-во „Прогрессу“, і зараз організується „Вільне козацтво“.

Школу відкрито 15 жовтня ц. р. і це перша українська школа в Смілі. Помешкання наймається. Дітей—140, поділені на 3 гр. підготовча, перша і друга.

Мова навчання—українська. Працює 3 учателі (2 на кошт земства, а 1 на м.с. емі кошти).

На третій день Різдя Св. була зяроджена ялинка, де було встановлено датчу п'єску. „Марусяна Зявнича“, читання віршів і співів.

Грошову допомогу школі, окрім місцевого населення, дали: Смільське т-во „Українська Хата“, Смільське П. позичково-осадне т-во і виконавчий к-т українських с.-р. і с.-д. ст. Долгівцево.

Т-во „Прогрессу“ заклалося 20-го жовтня ц. р. Річні внески—3 карб. Зараз є 148 членів.

При т-ві закладені драматичні і співочі гуртки.

Кожен празник і неділю відбувались збори. Окрім ділових справ на зборях велись—предвиборчі агітації, бесіди з української історії і про наші домагання.

Т-во має власну книгозбірню в якій поки що є 200 книжок. Читачі мають книжки дуже охоче, майже ніколи книжки не чекають читачів, а навпаки.

Протягом листопаду і першої половини грудня проваджались вечірні курси для дорослих.

На курсах викладали Д.д.—Ф. Д. Краснюк—історія України; медичні бесіди: Г. С. Неволовський—Природознавство, О. П. Остапенко—економіка і бесіди, К. О. Бондаренко—автономія і федерация.

Слухачів було 100—85. Всі слухачі отримали задоволені курсами.

26 грудня просвітницьким хором був улаштований в Смілі „Вечір українських колядок і пісень“. З прибутку 300 карб. призначено школі імені Т. Шевченка.

Останній час повертаються з фронтів війни і частю-густо з більшовицьким настроєм. В зв'язку з цим, на зборах чимало часу йде на сперечання, але людність свідомо держиться крайня і більшовицькі воззутки не пускають коріння.

Вільних козаків 112. Переважна більшість—молодь 18—20 років. Отаманом обраний Кирило Вовняк—вогня-артилерист. Зброя одержана.

В недалекому майбутнім ця організація ввійде свою певну частину. Означає дуже шкодить поширення

організації людности—це брав просторого помешкання для зборів.

Виникає велика потреба в народнім домі.

Просвітання.

С. МАРКОВЦІ (козельського повіту на Чернігівщині). Останньою важливою подією в нашому селі є заснування „Вільного Козацтва“ (назва—„Січ“), в якому зорганізувався куріль імени Максима Залізняка. Обрано старшану С.Очі. На посаду отамана обрано І. О. Кота, його заступником Никона Голіва, і писаром—Юх. Гр. Золотаренка. Після обрання січової старшини було вироблено й ухвалено статут товариства „Січ“. „Вільне Козацтво“ підлягає Українській Центральній Раді й військовому народньому міністрові (§ 11 статуту), накази якого виконує ретельно. Завданням своїм „Вільне Козацтво“ ставить додержування ладу та спокою свого села, охорону громадян і боротьбу з контр-революцією (§ 1 статуту). Січовиком має право бути кожний громадянин, коли йому минуло 17 років—§ 4. Січовика приймають за порукою отамана, його заступника-писаря та 5 вільних козаків; затверджують обрання нового січовика загальні збори—§ 5. „Січ“ матиме власне знамено.

Веручи на увагу те, що січовою старшиною обрані свідомі українці, а також і те, що нових січовиків приймають за порукою, можна сподіватись, що в нашому селі більшовики, які було трошки вродили і в нас, не покажуться за Марковців. Час уже прийти до спільної праці, час уже встановити лад, бо всім громадянам набрида ця безглузда, безкінечна колотня.

С. ПОГОРІЛЬЦІ

(на Чернігівщині). Безладдя зачепило трохи й наше село Погорільці. Не обходиться без грабунків та вбивств. На різдво в нас рідний дядько вбив свого небожа, за щось посперечавсь, дядько різве щось і сказав небогови, а цей (він був п'яний) побив дядька вбитим. Тоді дядько вбив його на смерть. Зараз ведеться слідство. А ще нещодавно приїхав із Семеновки козаківського повіту єврей. Накупив у Погорільцях горілки рублів на 600 з гаком, купив шубу та ще всяких річей накупив, а їхати назад сам боявся. От він і запросив одного чоловіка провести його. Той згодився. Ідуць вони. Пройшли верстов зо три, коли як подивляється—заступив їм біжить ватага розбійників. Тут чоловік скоріше з воза та назад у Погорільці! Ватага, пограбувавши єврея, мов крізь землю провалилася.

На ті цього безладного життя пробігався в нас світла смуга. Наша погорільська волостна управа звернулася з проханням до Центральної Ради в справі відкриття в селі вищої початкової школи. Школу відкрито незабаром. Хоч би швидше розвивалась тьма на селах!

ХАРБИН

(на Далекому Сході). З приводу приїзду американських українських журналістів (делегатів до Центр. Укр. Ради) Ол. Досвітнього і В. Білинського Українським Маньчжурським Озброєним Рухом було вироблено віче, на якому, згадавши представники мали прочитати реферата про американське українське життя і загально про українську справу.

Як і треба було сподіватися, людей зібралось повна зала вистав закладного клубу. Всі місця партеру були заняті публікою, яка ще купами стояла по боках крісел і на хорах.

Привітавши українських громадян Харбина від імени американських організацій, промові, по черзі, дали повний ясний вираз життя українських емігрантів в Америці та кинули якими промінем на сучасні українські завдання і становище України, дали громадянству так багато нового, якого до того і не уявляло воно.

Вся зала публіки, півтисячної чисельности, уважно слухала. Кожен слухач, уваляючись, переймався всім почуттям промовців і, разом з ними, переживав все душею. Велике напруження все видустити від слуху жадного слова, тривало серед публіки весь час промов.

Закінчили промовні реферат великом до всіх,—мірно згорнувшись в одно ціле і в повному контакті з подіями серед українського загалу на Україні й республіканського й уряду—Центральної Ради—примувати до утворення свого власного життя.

Гучними довгими оваціями вітала публіка промовців.

В зв'язку з їх промова і сказали слово і д. Михайличенко та Топільний.

промові, привітаючи всіх до об'єднання, в пояснення партійних переконань загалу, закінчив: „хто закликає вас, українцям, буржуазії потягти, чи спитає напрім (партію),—покажи йому універсал, проголошеної Української Наводної Республіки і кожному стане ясни наша соціально-демократична платформа“.

Після того український хор під орукою д. Кукуріти, проспівавши „Ще не вмерла Україна“ і „Де ж бога в семействі“, закінчив віче.

Ще не маю такого віча українське громадянство Харбина, і воно надалого зостанеться кожному в пам'яті.

Такі віча, гучні на Україну згадані делегати гадають впорядкувати скрізь по Маньчжурії та Сибіру.

Відозва.

Товариші студенти! Все багато Ваших товаришів стало в ряди борців за рідний край з зброєю в руках (бо час для слів вже минув—настала пора ваятись активно до діла). Тому й нагадуємо ще раз, що черга за Вами: негайно вступайте до 1-го кур'я січових стрільців, щоб іти на підмогу тим, що вже пішли—хай ніхто не зможе нас дорікати, що ми тільки „горді на слова“, що ми байдужі до рідної справи!

Залик приймається в 1-й Укр. військ. школі (В. Константинівська) на Печерську, та в вестібюлі Центр. Ради.

Організаційний комітет та У. фракція ум. Св. Волод.

Редактор Андрій Ніковський. Видав Товариство підмоги літературі, науці і мистецтву.

Дповістки.

Вийшов з друку й продається в книжкових киригарнях іешеновий календарь на 1918 рік.

„Праця“.

Книгарням звычайна знижка 3 замовленням, а також по справах видав на звертання: Київ, Терешківська 18, пом. 27, вид-во „Праця“, 5—0437—3

ЗГУБЛЕНО посвідчення (25 листопада) за 4 класи К. Ж. Г. на імя Стаховської. Прошу звернутися на адр.: Кудрявська 20. 2—0443—1

ПОТРІБНА новел. кімната для спокійної діляни. Адр. Хрещатик 38, редакція „Вістник. Генер. Секрет.“ Коректор. В. П. 2—0444—1

Дуже потрібне помешкання або кімната. Прохую сповістити: Хрещатик 27, Українбанк, П. А. Діброва, тел.—64—34. 1—0441—1

В Київї (Педагогічний Музей, кіоск журналу „Шлях“) відкрилось Центральне Бюро передавати на всі українські газети і журнали Комісових 5%. За Бюро одновидав редакція „Шлях“.

Надсилає до Бюро проми на певні часопис до котрих цих часописів передаються негайно. Замовлення приймаються на всі українські газети, в тому разі і на ті, що виходять за кордоном—в Австрії, Франції, Німеччині і Америці. Замовлення можна надіслати поштою. Адреса: Київ, Мар. Благовіщенська, 123, п. 20. Тел. 30-59. 1—0190—1

В книгарні „Слово“.

Катеринослав, Поліцейська, 59 склад таких видань:

- I. Видавництва „Слово“:
 - 1. Г. Комарова. Роскошана. Ц. 15 к.
 - 2. І. Мажура. Трьохмих багатор. 80 к.
 - 3. Зелений гай. Збірка для дітей Ол. Пчілки. 80 к.
 - 4. С. Томпсон. Залівеї пригоди. 45 к.
 - 5. Чеські оповідання для дітей. 50 к.
 - 6. І. Франко. Коваль-Васісім. 2 руб.
- II. Видавництва „Дитяча бібліотека“:
 - 1. Чижикове весілля. В. Олександров. Ц. 20 к.
 - 2. Віяна грибів. І. Труби. 20 к.
 - 3. Пан Кюпквія. 20 к.
 - 4. Пап та баран. Три прижки. 20 к.
 - 5. Кресало. Алдерсена. 20 к.
 - 6. Дурень із ступою. І. Труби. 20 к.
 - 7. Ялинка. Алдерсена. 40 к.
 - 8. Соловей. 40 к.
 - 9. Нова королівська одіж. Алдерсена.
- III. Українського видавництва:
 - Малюйте діти! Ц. 80 к.
 - Дзелень бум! Ц. 1 р. 10 к.
 - Народні казки із збірника Рудченка. 1 р. 25 к.
 - Мамин-Сибіряк. Поганій день Васілія Івановича. Ц. 30 к.
- IV. Видання спілки учителів:
 - „Стежка до дому“ читавка для 1-го року. Ц. 1 р. 80 к.
 - „Стежка до дому“ читавка для 2-го року. 1 р. 80 к.

ШУКАЮ кімнату для одної або двох осіб. Адр. П. Рада П. Ж. У. П. С. Р. Пільбунів. Дав також редакція англійської мови. 2—0438—1

Потрібні помешкання-склади для сільсько-господ. машин. Кудино чи заорендуемо. Хрещатик 27, Українбанк, товарний одділ, тел. 64—34. 1—0442—1

Редакція проповідницького журналу в Київї

„Духовна Бесіда“.

згідно з вимогами часу, буде випускати в світ періодичні збірники казаннів до простого, народу під титулом „Казання на сучасні події“ під ред. П. С. Брояковського (П. Драганя-Брояковського). Мета видання—дати народові українському користув духовну страпу на його рідній мові на сучасні події. Ціна 3 карб. 50 к. з перес. (ціна тимчас.) Адреса для передплати: м. Київ, Кругло-Університетська № 5, ред. ж. „Духовна Бесіда“. Звідти ж можна набувати видання П. Драганя-Брояковського: 1. Під пелест. листя. Збірник українських оповідань. Видання третє. Ц. 1 карб. з перес. 2. Опе після гаряч нова. Збірник укр. пісень. Ц. 75 коп. з перес.—Ці книжки, так саме як і „Казання про сучасні події“ теж можна набувати по всіх книгарнях міста Києва та України. 2—0099—1

Машиністка з велик. прак. шукає посаду. Денисівськ. зак. манаст. № 27 Герц. 2—0432—2

17 січня вийде з друку: **„Самостійна Україна“**, **„Буржуазна Рада“** та інші фельетони на теми бичужчих подій.

Продаватиметься книжка в українських книгарнях по ціні 1 карб. 3—543—2

До Винницького Союзу Словничих Товариств

потрібний помішник бухгалтера. Тільки знають вповні практично і теоретично бухгалтерію можуть зголошуватись негайно. Винниця на Поділля, Вокз. пл. 5—590—5

Нові книги:

Грінченко В.—Нова сім'я 30 к.	Драгоманів М.—Про українських козаків татар та турків 70 к.
„Серед темної ночі“ 2 р. 25 к.	Король в В.—Про народне самоврядування 35 к.
На розсуді 2	Як вибрати копа 45 к.
Совітський промінь 2 р. 30 к.	Садовський М.—Спомини з російсько-турецької війни 1877—1878 1 р. 50 к.
Хома Макогін 16 к.	Будні—Оповідання з чужих мов. 2 р. 25 к.
Нахмарило 65 к.	Тищенко Ю.—Хто такий В. Винничено 30 к.
Оповідання про дітей 1 р. 50 к.	Кушнір М.—Земельна справа на Україні 30 к.
Грушевський М.—Хмельницький в Переяславі, історичні обори 1 р. 50 к.	Чепіга Я.—Задачник для початкових шкіл, ч. I 65 к.
Вордулак—Дай, Боже, здоров'я королю 25 к.	Задачник для початкових шкіл, ч. II 65 к.
Бірий Ю.—Світова подорож країнних воді 30 к.	Самовиконання вчителів 30 к.
Винниченко В.—Сіпний 40 к.	Методичні замітки до навчання грамоти по звуковому методу 40 к.
Боротьба 1 р. 50 к.	Пашенко С.—В сучасній школі Русова С.—Нова школа 20 к.
Солдатики 25 к.	Науменко В.—Загальні принципи українського правознау 25 к.
Федько Халамидник 35 к.	Русова С.—Про колективне та групове читання 30 к.
Мицько О.—Община та земельна реформа 65 к.	Матушевський Ф.—Установче Зібрання 07 к.
Олесь О.—Хвесько Андрибер. Душа-дещо 40 к.	Клиновецька З.—Страви і наїдки на Україні 12 к.
З журбою радість обнялась 2 р. 40 к.	Прозьба копа 10 к.
Кіпальчик Н.—Малий Ніно 80 к.	Десять заповідів матріям 5 к.
В. С.—Дом і на людях. Збірка гумаресок 1 р. —	Десять заповідів для членів товариств 10 к.
Піменовна.—Постійне війське та народні міліція 15 к.	Верещинське офіційсе 10 к.
Вайер М.—Земельна реформа 25 к.	Склад видав в книжній гуртовій компанії Київ, Володимирська ч. 42. 3—547—1
Черкасенко С.—Малеваний горбач Гараськів великдень 25 к.	
Шевченко педагогом. Шевченко і діти 25 к.	
Кочов-Віліська.—У школі. Подружжя. Співки на і дію 35 к.	
Фремов С.—Тарас Шевченко 75 к.	

НОВА ЧАСОПИСЬ.

З огляду на те, що т.т. почтові чиновники перекладають більшовизмом і конфіскують у власність передплатників часиса „ГЕДЗ“ що через се видання періодичного органу стає неможливим, „ГЕДЗ“ оголошує:

НЕ приймається передплата на неперіодичний орган легкої сатири РЕП'ЯХИ.

Слідкуйте за виходом і купуйте на вокзалах, у кіосках, в книгарнях і у дрібних продавцях. Адрес редакції при редакції „ГЕДЗ“: Київ, Рейтарська 30, пом. 14. Телеф. № 15—82. 4—0098—3

ВИДАВНИЧА СПІЛКА

КНИГОЗВІРНЯ

Вийшли з друку такі книжки:

- Число 1. Джен Лондон—Поганець, ц. 75 к.
- 2. „Велике Чудо“, „65“
- 3. „На Межі“, „65“
- 4. „А—Чо“, „65“
- 5. Норній Манушинський і Оскар Уальд. Дарунок дітям, ілюстровані казки, ц. 1 карб. 45 коп.
- 6. Марія Конопницька—На дорозі ціна 65 коп.

Друкуються й готовляться до друку твори: І. Косинина, Л. Голстого, А. Чехова, М. Конопницької, К. Манушинського, С. Криляча та інших.

Добути можна по всіх книгарнях, або у Вид. Сп. Книгозбірня, Київ, Львівська, 13.

Замовлення за готові гроші, або післяплатою виконуються чейгайно. Книгарням та громадським організаціям знижка до 30 відсотків. Без завдатків не висилаємо. Пересилаємо на кошт покупця.

Вид. Спілка Книгозбірня має власну книгарню в Київї, на Миколаївській вулиці, ч. 9. 2—0096—3

Українське видавництво в Катеринославі:

Друкуються й незабаром вийде нова книга С. РУСОВА. ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ.

Зміст: 1. Дошкільне виховання. 2. Знання дитини. 3. Творчі дії дитини. 4. Зовнішні чуття. 5. Дитяча гра-забав. 6. Ручна праця. 7. Рухливі ігри. 8. Річове (предметне) навчання. 9. Наука чисел у дошкільному вихованні. 10. Моральне виховання. 11. Морально-соціальне виховання. 12. Вестетичне виховання. 13. Підготовка садівництва. 14. Сучасні дитячі садки. 15. Український дитячий садок. Книгу друкують у невеликому числі примірників. Хто хоче заздалегідь замовити її, того просять негайно вислати завдаток по 1 карб. 50 коп. за кожний примірник; тих особам, книгу вислана буде в першу чергу накладом платою з книжкою по ціні номінальній ціні. На великі замовлення знижка до 20%. Гроші слати на адресу: Катеринослав, Порохова, 17, М. Рашкевичу для вид-ва 5—545

Великий театр МІНІАТЮР (бувший театр ВЕГІ ОН) ФУНДУЛЬСЬКА 9

Сьогодні 3 серії. Початок о 6⁴⁵, 8 та 9¹⁵ год. веч. Каса від 11—2 р. і від 5 год.

Нові програми: 1) **ПАВЛО ТРОЦЬКИЙ**, 2) **Еміль Борес**, 3) ком. „Замарашочка“, 4) Опер. „Родимое пятнышко“.

Друкарня А. А. Т.-я. Петро Барошова у Івано-Франківську.